

STUDIU DE CAZ: RUSIA ABSOLUTISTĂ

scoalacool.ro

Mongoli vs. ruși

1237-1241 - invazia mongolă a Rusiei Kievene ⇒ spațiul rusesc a devenit vasalul mongolilor din Hanatul Hoardei de Aur.

Secolele XIII-XIV - Marele Cnezat al Moscovei, condus de dinastia Rurik, a crescut în mărime și importanță și s-a luptat cu Hanatul Hoardei de Aur pentru a deveni cea mai importantă forță politică din spațiul rusesc.

Secolele XV-XVI - conducătorii Marelui Cnezat al Moscovei, pentru creșterea puterii, bogăției, populație și întinderii statului, au unit teritoriile rusești:

I. Ivan al III-lea cel Mare (1462-1505): om de stat, cu abilități politice și diplomatice remarcabile. În perioada domniei sale s-a format nucleul teritorial al statului rus centralizat, fiind anexate următoarele teritorii: Iaroslavl (1463); Rostov (1474); Novgorod (1478); Tver (1489); Cernihiv, Novgorod-Seversk, Gomel și Briansk (1503). 1480-1503 - înfrângerea forțelor Hanatului Hoardei de Aur și fărâmițarea politică a mongolilor din spațiul rusesc.

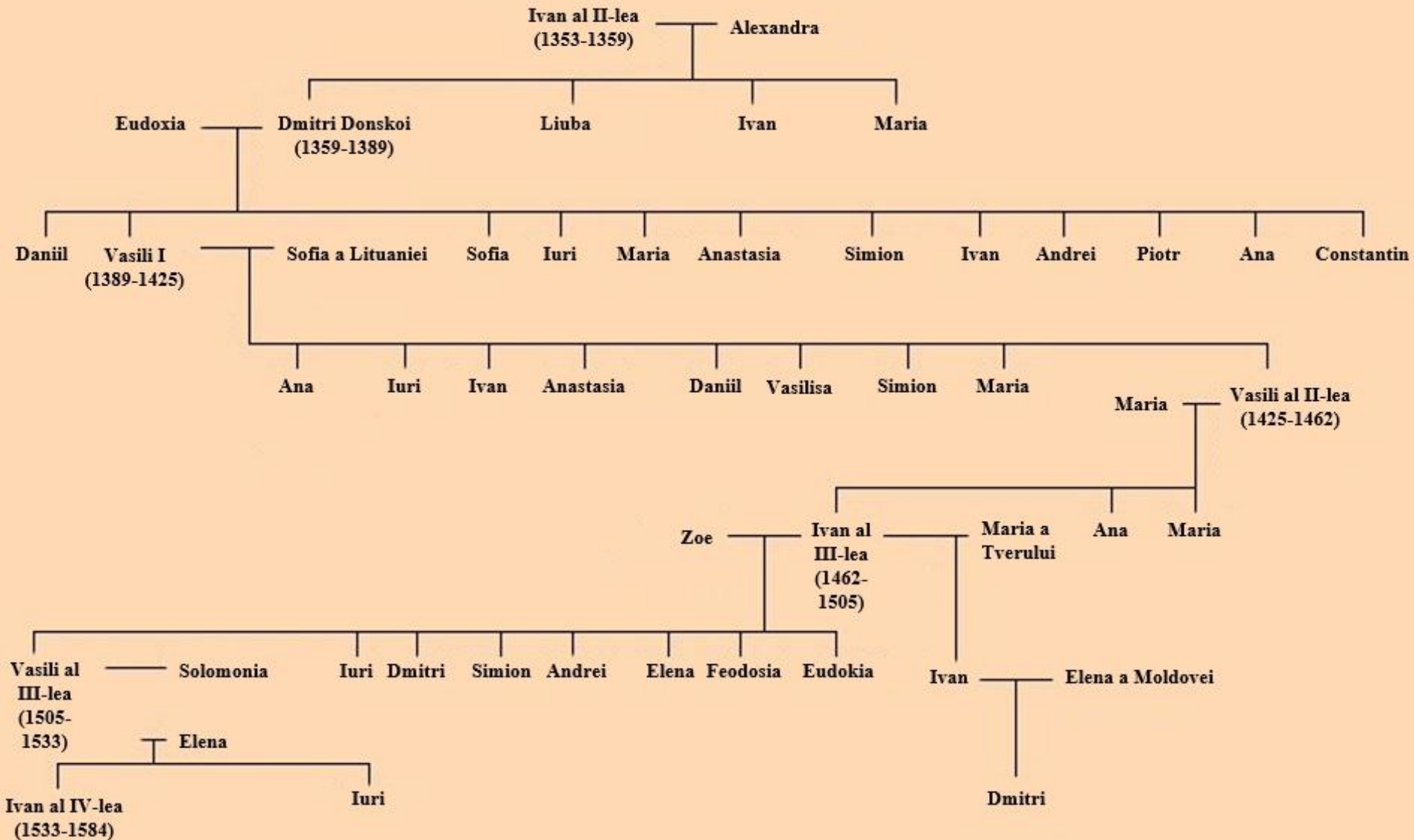

Luptător mongol (secolul al XIII-lea)

Europa și spațiul rusesc (cca. 1250)

Dinastia Rurik (1353-1584)

**Ivan al III-lea
cel Mare**

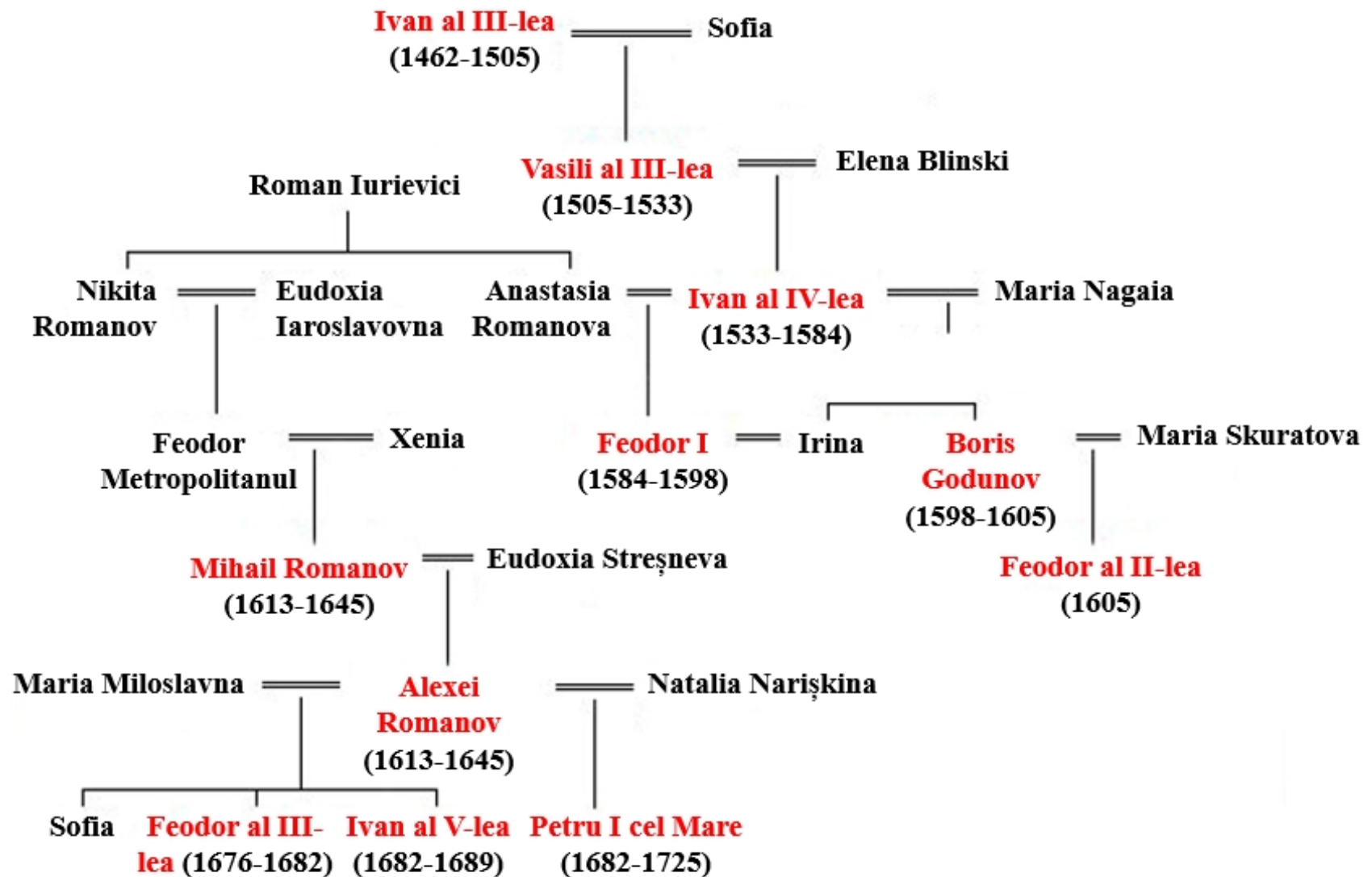
**Rusia în perioada domniei lui Ivan al
III-lea cel Mare (1505)**

Mongoli vs. ruși

II. Ivan al IV-lea cel Groaznic (1533-1584): și-a luat titlul de țar (traducerea slavă a cuvântului latin *caesar*), a promulgat un nou cod de legi, a restructurat armata și a reorganizat administrația la nivel local. Pe plan extern, a anexat Hanatul Kazanului (1552), Astrahanului (1556) și Siberiei (1581).

III. Timpurile tulburi (1598-1613): perioadă de anarhie politică (stingerea dinastiei Rurik), socială (secetă, foamete și răscoale) și invazii străine (1605-1618: Războaiele Polono-Ruse), care a cuprins anii de interregnum dintre moartea țarului Feodor I (1584-1598), ultimul reprezentant al dinastiei Rurik, și momentul instaurării unei noi dinastii, cea a Romanovilor (1613-1917).

Împărații (țarii) Rusiei (1462-1725)

Ivan al IV-lea cel Groaznic

- 1. Arcaș călare
- 2. Cavaler
- 3. Arcaș

Războinici ruși (secolul al XVI-lea)

Feodor I

Sfârșitul Timpurilor Tulburi: garnizoana poloneză învinsă cedează rușilor fortăreața Moscovei (Federația Rusă, 1612)

Ascensiunea Rusiei

Secolele XVII-XVIII - dinastia Romanov a transformat Rusia într-o mare putere europeană, un imperiu care s-a întins pe 12.000 km, de la Marea Baltică la Oceanul Pacific:

I. Mihail Romanov (1613-1645): a pus bazele regimului absolutist în Rusia, iar cu sprijinul nobililor a reinstaurat ordinea și a legat de glic țărani.

II. Alexei Romanov (1645-1676): a învins Polonia și a anexat estul Ucrainei (1656-1667).

**Mihail
Romanov**

**Grigoriy Ivanovici Ugryumov - *Alegerea țarului
Mihail Romanov pe 14 martie 1613* (1798-1800)**

**Alexei
Romanov**

**Stradă aglomerată din Moscova (Federația
Rusă, secolul al XVII-lea)**

Ascensiunea Rusiei

III. Petru I cel Mare (1682-1725): a modernizat Rusia și a transformat-o într-o putere europeană (Marea Ambasadă - 1697-1698: a făcut vizite în Olanda, Prusia, Austria, spațiul italian, Danemarca și Anglia, de unde a preluat modele de dezvoltare economică). Pe plan intern, a construit o administrație centralizată, a limitat puterea Bisericii Ortodoxe și pe cea a nobilimii, a eliminat Adunarea Poporului din conducerea statului, a promovat educația, a construit orașul Sankt Petersburg (1703), care a devenit noua capitală a statului (1710), a modernizat forțele armatei și a pus bazele flotei rusești. Pe plan extern, Petru a extins teritoriul rus și s-a luptat cu Suedia și Imperiul Otoman:

a. Marele Război Nordic (1700-1721): Danemarca, Polonia și Imperiul Rus au format o coaliție împotriva Suediei condusă de regele Carol al XII-lea (1697-1718). 1700 - Danemarca și Polonia au fost învinse de Suedia. 1701-1709 - Petru I cel Mare a dat ordin să se întărească orașele, a reorganizat armata și a fost refăcută coaliția cu Polonia și cu Danemarca. 8 iulie 1709 - la Poltava, forțele rusești le-au înfrânt pe cele suedeze ⇒ 10 septembrie 1721 - semnarea Tratatului de pace de la Nystad: Imperiul Rus a anexat Estonia, Letonia, o parte din Finlanda și a obținut accesul la Marea Baltică;

b. Războiul ruso-turc din 1710-1711: 1710 - Imperiul Otoman a declarat război Imperiului Rus, slăbit ca urmare a implicării în Marele Război Nordic. Iulie 1711 - la Stănilești pe Prut, Petru I cel Mare, aliat cu domnitorul moldovean Dimitrie Cantemir (1693; 1710-1711), a fost învins de otomani.

Petru I cel Mare

Marea Ambasadă: Petru I cel Mare în Olanda (1697)

Sankt Petersburg (Federația Rusă) - colaj

Carol al XII-lea

Soldați suedezi (secolul al XVIII-lea)

Bătălia de la Poltava (Ucraina, 8 iulie 1709)

Dimitrie Cantemir

Bătălia de la Stănilești pe Prut (România, iulie 1711)

Expansiunea Rusiei (1300-1725)

- Cnezatul Moscovei (cca. 1300)
- Marele Cnezat al Moscovei (1462)

Anexări teritoriale

- Ivan al III-lea cel Mare (1462-1505)
- Vasile al III-lea (1505-1533)
- Ivan al IV-lea cel Groaznic (1533-1584)
- Feodor I și Boris Godunov (1584-1605)
- Mihail Romanov (1613-1645)
- Alexei Romanov (1645-1676)
- Petru I cel Mare (1682-1725)

BIBLIOGRAFIE

1. Berstein, Serge, Milza, Pierre, *Istoria Europei*, Editura Institutul European, Iași, 1998.
2. Jenkins, Simon, *Scurtă istorie a Europei: de la Pericle la Putin*, Editura Litera, București, 2019.
3. Field, Jacob F., *Istoria Europei în pilule*, Editura Litera, București, 2019.
4. Le Breton, Jean-Marie, *Măreția și destinul bătrânei Europe (1492-2004)*, Editura Humanitas, București, 2006.
5. Riasanovsky, Nicholas V., *O istorie a Rusiei*, Editura Institutul European, Iași, 2001.
6. d'Encausse, Helene Carrere, *Orgoliile Kremlinului. O istorie a Imperiului Rus de la 1552 până astăzi*, Editura Orizonturi, București, 2015.
7. Troyat, Henry, *Ivan cel Groaznic*, Editura Corint, București, 2013.
8. Cars, Jean des, *Saga dinastiei Romanov: de la Petru cel Mare la Nicolae al II-lea*, Editura Corint, București, 2014.
9. Swift, John, *Petru cel Mare*, Editura ALL, București, 2003.
10. Imagini: Google Images (domeniul public).

Vă mulțumim pentru atenție!

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

